

Atlántico □
 Diario, 4 □
 Agosto 1987,
 p. 3

Os dictadores

Hai moitas clases de dictadores. E cómpre dicir que non sempre son da cor contraria daqueles que din loitar contra unha dictadura dunha cor determinada, aínda que disimulen cando se trata de dictaduras da propia cor.

Hai xentes que chaman dictaduras ós gobernos totalitarios de dereitas, mais pasan cando son de esquerdas. Ou, pola contra, ahí quen se fan os parvos cando a dictadura é de dereitas, e nada máis reparan cando o dictador é dos que antes chamaban roxos.

Hai dictadores políticos, ou sexa os que exercen un poder desde o goberno mesmamente persoal e sen que ninguén poida dicir que non está de acordo ou nin tan sequera opinar.

Hai tamén dictadores lingüísticos ou idiomáticos, que se consideran os donos da lingua e os amos da patria. Son, por definición, porque eles o definen así, os pais da patria, os definidores das regras que hai que usár, sexan ou non as da normativa vixente, porque a normativa son eles e todos témo-la obriga de mirar para eles e imitalos.

Rexeitan o castelán e queren que todo o mundo fale e escriba en galego, peto ten que se-lo galego que falen e escriben eles, que moitas veces ten un cheiro a portugués que atufa ou, cando non é así, alomenos anda cheo de palabriñas que non entende ninguén porque ninguén as fala.

Non lles gusta o galego coloquial, coidan que o galego literario que eles coñecen ou inventan é o axeitado e, xa que logo, todos cantos se resistan ó seu emprego son fascistas ou inimigos da patria galega, ou inimigos do pobo galego, ou sospeitosos polo mero feito de escribir en galego.

Agás eles, os puros, os non lixados con castelanismos, os devanceiros viventes e zugadoros do chan galego, do que viven bastante ben, os demais non teñen dereito a dirixirse ó pobo en galego, aínda que sexan o pobo mesmo, pois eles, os definidores do que é pobo en galego, aínda que sexan o pobo mesmo, pois eles, os directamente á patria galega, que tamén son eles.

Facer unha patria nova

Neste intre, todos deberiamos andar dispostos a facer de Galicia unha patria nova, desenvolva, que poida dar acollida a todos cantos —sendo galegos— queiran vivir nela, que é o que queremos a meirande parte dos galegos e se saímos fóra non é porque levemos no sangue a arela de amigrar, senón porque non temos traballo dentro. E cando temos choio aquí, aquí que-

damos ordinariamente, que aquí estase moi ben.

Cando temo-la oportunidade histórica de facer un país novo, ben noso e ben metido asemade no cerne do país español, do que somos parte e queremos seguir sendo parte, o mellor que podemos facer e poñer mans á obra e deixámonos de dictaduras e de regalías.

Aquí todos somos galegos e todos temos dereito a falar e escribir en galego e a obriga de coñece-las regras que farán da nosa lingua unha lingua respetada, pois respectable sempre o foi.

Teño para mín que, ás veces, estes dictadores da lingua, que queren e tratan de impoñer ós parvos que todo pase polas súas alfándegas, son moito máis ignorantes do que queren facer pensar. Eles queren ser adorados polo pobo, coma sartegos viventes dunha Galicia que non é a que o pobo arela. E resulta que non saen de aí, das poucas cousiñas que leron na súa xuventude, dos seus poemiñas ou artigos de nada ou críticas, no senso máis acedo da palabra. Xa di o outro que "se a envexa fose tiña..." Si, se a envexa fose tiña, se a xenreira que rilla no cerne da alma dos dictadores da lingua e mái-la cultura do noso país saíse fóra, cantos andarían pelachos por aí adiante.

Comungar con rodas de muiño

O problema dos vellos ancorados na tarimba da popularidade por eles mesmos ergueita é que, cando ven que non hai tarimba, nin hai popularidade, nin hai "recoñecemento" dos "méritos", que eles pregoan, das súas "humildes" persoas, tratan de facer comungar con rodas de muiño ó pobo para que o pobo interprete que os "malos" son os outros, os que queren facer de Galicia un país moderno, desenvolto, novo, coas suas raiceiras ben nidiamente chantadas na historia, pero coa vista posta no porvir que eles —os dictadores— rexeitan porque lle teñen medo.

Non ós dictadores, aínda que só sexan da lingua e da cultura.